

ЧРЕЗ

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
43-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

21
12

ДО
МИНИСТЪРА НА РЕГИОНАЛНОТО
РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
Г-ЖА ЛИЛЯНА ПАВЛОВА

ПИТАНЕ

от

д-р Султанка Петрова – народен представител от ПГ на ПФ

На основание чл.90, ал.1 от Конституцията на Република България и чл. 94 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасям питане

Относно: Изпълнението на нормативната уредба за изграждане и поддържане на достъпна архитектурна среда за лица с увреждания, както и за контрола върху това

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

Настоящото ми питане е провокирано от очевидни картини на нашето ежедневие, битуващи пред погледа на всеки гражданин на нашата страна ежедневно. Перманентна гледка за всеки от нас са: липсата на свободен достъп за движение на лица с увреждания, ползващи помощни технически средства за ежедневното си предвижване (инвалидни колички, канадки и др.); разбитите тротоари, високите бордюри без скосявания, стъпката пред аптеки, болници, банки, отдели за социално подпомагане и бюра по труда и пред много други сгради за обществено ползване, а където има изградени рампи – несъобразяване на наклона и материала им с нормативните изисквания в тази област.

Ще Ви дам няколко примера, които аз лично съм забелязала, но предварително заявявам, че те са като капка в морето в сравнение с общата картина, съществуваща от години в цялата страна. Очевиден пример стоящ от години пред очите на самите народни представители е съществуваща недостъпност на подлеза и кръстовището на СУ „Климент Охридски“ в

центъра на София. На това кръстовище е невъзможно пресичането по улицата, поради изключително интензивния автомобилен трафик, а и липсват пешеходни пътеки и съответно предвидено време на светофарната уредба за пресичане от пешаходци. От друга страна, за слизане в подлеза няма асансьори, а за целта единствено са налице монтирани върху стъпалата по два метални Г-образни винкела от всяка страна, които претендират да са приспособленията за слизане на бебешки и инвалидни колички. Но я се опитайте да слезете по тях! Наклонът им съвсем не е съобразен с изискванията за такива помощни средства. Той е повече от 15 % и поради това е опасен за возещите се в количките лица, както и за техните придружители, които ги тикат. Още по-опасни са те през зимата, защото известен факт е, че металът при заледяване става особено хлъзгав.

Друг подобен пример се намира непосредствено пред Министерството на младежта и спорта. Това е подлезът на кръстовището между улиците „Гурко“ и „Васил Левски“. Там положението е още по-трагично, тъй като освен всичко и стълбището е тясно с много чупки. Подобно е положението и на кръстовищата на булевардите „Вардар“ и „Тодор Александров“ пред Националната кардиологична (т.нар. Трета градска) болница, както и на „Константин Величков“. Такова е положението и в подлезите на бул“България“. Всички те са все в столицата.

И ако посочените примери са или заварено положение, или конструктивен проблем с тежко отстраняване и много средства, то съвсем не са налице оправдания за пускането в експлоатация и издаването на разрешителни за ползване (т.нар. Акт 16) на сгради и обекти: аптеки, болници, клиники, банки и др.п., в които достъпът е единствено чрез едно или няколко стъпла на входа и то – обикновено високи, без изградена отстрани рампа за достъп на лица с увреждания. Това непрекъснатото изграждане и пускане в експлоатация след влизането в сила на изричната законова забрана за изграждане и поддържане на недостъпна архитектурна среда за лица с увреждания в днешна България е недопустимо нарушение на човешки права!

В тази връзка, като представител на законодателната власт бих искала да напомня следното:

- Според § 6 от ПЗР на Закона за интеграция на хората с увреждания: *„В срок до 31 декември 2006 г. до обществените сгради и съоръжения - държавна и общинска собственост, да се осигури свободен достъп за хората с увреждания, като се преодолеят съответните архитектурни, транспортни и комуникативни бариери.“*

- Според чл.169, ал.2 от Закона за устройство на територията: *„Строежите се проектират, изпълняват и поддържат в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания, определени с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството. Ръководителите на централните изпълнителни органи и кметовете на общините ежегодно разработват програми с мерки за привеждане на урбанизираната територия и на съществуващи отделни сгради и съоръжения в нея в съответствие с*

изискванията за достъпна среда и предвиждат средства за тяхното реализиране.“

- На основание чл.169, ал.2 от ЗУТ първо бе издадена и действаше Наредба 6 от 26.11.2003 г. за изграждане на достъпна среда в урбанизираните територии, която бе отменена от издадената и сега действаща *Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания*, която в своето обемисто съдържание изключително подробно дава както техническите параметри, така и изискванията за изграждане на достъпна жизнена и архитектурна среда за хора с увреждания.

Само да има кой да чете и да я прилага!

Връщайки се отново към ЗУТ, в чл 220, ал.1 е записано: „*Министърът на регионалното развитие и благоустройството упражнява контрол по спазването на разпоредбите на този закон и на нормативните актове по прилагането му при проектирането и строителството, в това число влагането на качествени строителни материали и изделия с оглед осигуряването на сигурността, безопасността, достъпността и другите нормативни изисквания към строежите.*“, а в ал.2: „*Министърът на регионалното развитие и благоустройството осъществява контрол върху дейността на Дирекцията за национален строителен контрол.*“

От друга страна, според чл.5 от Закона за защита от дискриминация: „*Тормозът на основа на признаците по чл.4, ал.1, сексуалният тормоз, подбуждането към дискриминация, преследването и расовата сегрегация, както и изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места, се смятат за дискриминация.*“

За съжаление, действителността показва, че контролът в тази насока липсва, а неведнъж се е чувало от страна на представители на ДНСК оправдание, че липсва законова основа за осъществяването на такъв контрол от тяхна страна върху съответствието на строежите, обектите и съоръженията с нормите за достъпна среда за хора с увреждания. **Моля да ми отговорите госпожо министър, това вярно ли е и ако е вярно, то къде е законовата празнота?**

Впрочем, за тази достъпност, служебно е длъжна да следи и Комисията за защита от дискриминация, но в последно време и тя сякаш е занемарила това си задължение.

На фона на всички тези ясно и императивно формулирани норми, наличието на голям процент недостъпна градска и жизнена среда за лица с увреждания у нас е недопустимо отклонение от европейското и цивилизовано поведение на публичните власти за правова и демократична държава, каквато България претендира, че е.

Като се има предвид, че в западните и европейски държави недостъпната архитектурна среда е отдавна преодолян и забравен проблем, който не само не стои на дневен ред, но споменаването му буди усмивка и недоумение, то какво

можем да кажем за нашата страна, която за 8-те години от 1 януари 2007 г. досега не е съумяла да постави на нужното ниво и го преодолее на свой ред?

Дежурният рефрен, който се чува, когато се отвори тази тема е за липсата на бюджетни средства за осъществяване на съответните мероприятия. Това, след 8 години обаче вече не може да бъде оправдание. Можело е да бъде оправдано в първата и евентуално втората и третата година след въведеното задължение, но след 8 години е вече проява на немарливост и незаинтересованост и показва лоша организация и планиране на дейността в повереното Ви министерство. Всичко това освен недопустимо е и незаконно. Има закони, има норми, защо не се спазват? Защото немалко на брой хора страдат от изолация и сегрегация поради нехайството на правно-задължените публични власти! Тези хора също съставляват малцинство, но за съжаление – това малцинство е най-пренебрегнатото, тихо, въпреки, че е по-достойно и заслужаващо общественото внимание в сравнение с останалите малцинства в България.

Докога главни архитекти, проектанти от общини и ДНСК ще издават разрешителни за ползване на сгради, които очевидно нямат съответствие с разпоредбата на чл.169, ал.2 от ЗУТ и Наредба № 4 на МРРБ?

И освен това, има ли яснота в повереното Ви министерство по въпроса колко са подлежащите на привеждане в съответствие обекти, сгради и съоръжения на територията на Република България, за да се изведе оттам и искане за съответно обезпечаване на необходимите мероприятия? Защото сега е моментът за обсъждане на бюджета госпожо министър и ако се изтърве, следващата година пак ще се повтаря като мантра оправданието за липсата на финансови средства. И защото, след като по ръст на цени на тока, горивата и някои други показатели все се сравняваме с Европа и Запада, то защо не вземем да се сравним и с положената грижа за гражданите с увреждания в България? Защото именно отношението на държавата и нейните власти към немоцните хора в риск и нужда е основен измерител за демократичността на обществото ни!

В тази връзка е и моето питане към Вас:

Колко средства е предвидило повереното Ви министерство за изграждане и поддържане на достъпна архитектурна и жизнена среда за лица с увреждания от бюджета на МРРБ? Наясно ли е МРРБ колко обекта за привеждане в съответствие с нормативните изисквания за изграждане на достъпна среда за лица с увреждания има на територията на Република България и за тях колко финансови средства са необходими?

Какво прави МРРБ, за да осъществява контрол за изпълнението на относимата нормативна уредба за изграждане на достъпна среда за лица с увреждания и колко актове, задължителни предписания, констативни протоколи и откази да се издадат разрешения за ползване на сгради и обекти е постановило МРРБ чрез своите контролни органи – ДНСК и РДНСК за периода от 01.01.2017 г. досега?

Моля отговорът на моето питане бъде в писмена форма.

София, 29.10.2015 г.

Народен представител:
/д-р Султанка Петрова/